

Urząd Pracy – co oferuje absolwentom?

Ewa Cetnar-Tkaczyk, 08.05.2020

Odbierasz dyplom, dzwonisz do kierownika miejsca, gdzie odbywałeś praktyki, prosisz o pracę i dostajesz etat, o jakim marzyłeś. To optymistyczny scenariusz. Co jednak zrobić, jeśli w okolicy nie ma odpowiedniej pracy zaraz po obronie? Prawdopodobniej zechcesz skorzystać ze wsparcia urzędu pracy.

Oferty pracy

Oferty pracy ze wszystkich Powiatowych Urzędów Pracy w Polsce znajdziesz na stronie <http://oferty.praca.gov.pl/>. Można je sortować według: miejsca pracy, oferowanego wynagrodzenia, rodzaju umowy, daty dodania lub ważności, a także wyszukiwać po nazwie stanowiska pracy.

Ogłaszający się pracodawca wybiera, czy jego dane kontaktowe będą dostępne dla wszystkich, czy tylko dla osób zarejestrowanych w konkretnym urzędzie. Pełne informacje z oferty „zamkniętej” mogą dostać jedynie osoby zarejestrowane w danym powiecie jako „poszukujące pracy” lub „bezrobotne”.

Status

"Poszukującym pracy" może być między innymi każdy polski obywatel. Zarejestrować się mogą również cudzoziemcy: obywatele państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, osoby o statusie uchodźcy, z zezwoleniem na pobyt stały lub rezydenta długoterminowego - pełną listę precyzuje "Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy".

Status osoby bezrobotnej można uzyskać, gdy dodatkowo nie jest się w danej chwili zatrudnionym ani na umowę o pracę, ani nie wykonuje się pracy w ramach umowy zlecenia lub o dzieło. Jednocześnie trzeba być zdolnym i gotowym do podjęcia pracy. Kolejnym z warunków jest brak statusu studenta studiów stacjonarnych.

Jako osoba poszukująca pracy lub bezrobotna możesz zarejestrować się przez internet, w portalu "Usługi elektroniczne Urzędów Pracy" pod adresem <https://www.praca.gov.pl/>. Dokumenty podpiszesz profilem zaufanym. Będziesz też musiał dołączyć zdjęcia lub skany dokumentów poświadczających: wykształcenie, doświadczenie zawodowe, posiadane uprawnienia, a także przeciwwskazania do wykonywania określonych prac.

Zarejestrować się możesz również osobiście w siedzibie urzędu. Pamiętaj, aby mieć przy sobie dowód osobisty i wspomniane dokumenty.

W internetowej rejestracji potwierdzeniem uzyskania statusu jest otrzymanie decyzji administracyjnej. Będzie ona do odczytania w platformie usług elektronicznych. Dokument, który otrzymasz na skrzynkę e-mail tuż po przesłaniu formularza, to urzędowe poświadczenie przedłożenia.

Ubezpieczenie zdrowotne

Często oferty pracy są dostępne z pełnymi danymi kontaktowymi. Dlatego częściej motywacją do starania się o status osoby bezrobotnej jest chęć skorzystania z ubezpieczenia zdrowotnego. Warto pamiętać o takiej możliwości, bo po upływie czterech miesięcy od dnia obrony albo skreślenia z listy studentów, stracisz prawo do świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ z tytułu kontynuacji nauki.

Wizyta

W trakcie internetowej rejestracji platforma wyznaczy czas i miejsce wizyty w urzędzie. Termin można zmienić przed przesłaniem danych do urzędu. To pierwsze spotkanie z urzędnikiem służy potwierdzeniu gotowości do podjęcia pracy, a także **ustaleniu planu działania**.

Przygotuj się na takie spotkanie. Określ nazwy dwóch lub trzech stanowisk pracy, które cię interesują, zastanów się, czy twoją sytuację na rynku pracy poprawiłoby posiadanie dodatkowych uprawnień albo zdobycie dodatkowego doświadczenia. Zanotuj, co do tej pory zrobiłeś, aby znaleźć pracę i co jeszcze zamierzasz. Podczas spotkania pokaż swoje CV.

W ramach planu działania, umówisz się też jak często i w jakiej formie będziesz kontaktować się z urzędem. Jeśli zależy ci na uzyskaniu wsparcia, warto często przypominać się swojemu doradcy klienta. Możesz robić to nawet częściej, niż będzie wynikało z ustalonego planu! Urzędnik jest po to, aby ci pomóc.

Staże i bony stażowe

Jeśli zarejestrujesz się w urzędzie pracy, to najprawdopodobniej dlatego, że tuż po obronie w twojej okolicy nie będzie oferty odpowiedniej pracy. Jednak na wymarzony wakat nie musisz beczynnie czekać w domu. Możesz poprosić o skierowanie na płatny staż.

Ważną zaletą tej formy wsparcia jest to, że można ją w **dowolnej chwili przerwać podjęciem pracy**. Nie musisz rezygnować z poszukiwania stałego zatrudnienia. Sprawdzaj portale z ofertami pracy każdego dnia. Po 30 dniach odbywania stażu zyskasz prawo do dwóch dni wolnych, które możesz wykorzystać na rozmowę kwalifikacyjną.

W czasie stażu będzie ci co miesiąc przysługiwało stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Do maja 2020 roku jest to 1033,70 zł brutto, co daje 940,67 zł "na rękę". Okres pobierania stypendium wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych – to niewielkie pocieszenie dla bezrobotnego absolwenta, ale docenisz te dwie zalety na późniejszym etapie życia.

Jeśli znasz firmę lub instytucję, która chciałaby przyjąć cię do pracy, ale dopiero po odbyciu stażu, urząd pracy, o ile tylko ma środki, może go dla ciebie sfinansować. Gdybyś dopiero chciał poszukać takiego miejsca, możesz poprosić urzędnika o wydanie bonu stażowego, czyli pisemnego zapewnienia, że urząd sfinansuje staż, jeśli pracodawca zobowiąże się zatrudnić cię po nim.

Dofinansowanie studiów podyplomowych

Jeśli twoje szanse na zdobycie satysfakcjonującego zatrudnienia zwiększyłoby odbycie studiów podyplomowych, urząd pracy, o ile tylko ma środki, może je sfinansować. Przygotuj się, że będziesz musiał przedstawić uzasadnienie, a być może dodatkowo zostaniesz poproszony o znalezienie zainteresowanego pracodawcy i dołączenie do wniosku listu intencyjnego.

Warunkiem skorzystania z dofinansowania jest posiadanie **statusu osoby bezrobotnej podczas pierwszego zjazdu**. Potem możesz podjąć pracę lub zarejestrować działalność gospodarczą, a urząd nadal będzie opłacał twoje kształcenie do terminu planowanego zakończenia.

Bon zatrudnieniowy, na zasiedlenie i szkoleniowy

Staże i dofinansowanie studiów podyplomowych to formy wsparcia, z których najczęściej korzystają absolwenci uczelni wyższych z dużych miast. Jeśli żadna z nich nie wydaje się odpowiednia, warto przed pierwszym spotkaniem z urzędnikiem, poczytać o innych "instrumentach rynku pracy".

Osoby bezrobotne do 30 roku życia mogą korzystać z bonu zatrudnieniowego, na zasiedlenie lub szkoleniowego. Pierwszy z nich to zapewnienie zrefundowania przyszłemu pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, jeśli zamierza cię zatrudnić na co najmniej 18 miesięcy.

Z kolei bon na zasiedlenie jest gwarancją przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, co najmniej 80 km od miejsca dotychczasowego zamieszkania lub gdy łączny czas dojazdów przekracza co najmniej 3 godziny dziennie. Twoje zatrudnienie musiałoby trwać co najmniej 6 miesięcy.

W ramach bonu szkoleniowego urząd pracy zobowiązuje się opłacić koszty wskazanego przez ciebie szkolenia, najczęściej jeśli przedstawisz list intencyjny od przyszłego pracodawcy. Urząd sfinansuje: opłatę za samo szkolenie, badania lekarskie oraz przejazd i zakwaterowanie, do wysokości określonej w bonie szkoleniowym. Koszty ponad limit musisz pokryć sam.

Jaki plan?

Przyznanie i realizacja finansowych form wsparcia wynika z planu działania ustalonego podczas pierwszego spotkania z urzędnikiem. Jeśli okaże się, że nie wiesz, gdzie szukać odpowiedniego dla siebie miejsca pracy albo nie jesteś do tego w ogóle przygotowany, urząd najprawdopodobniej zaproponuje ci **udział w warsztatach** lub **indywidualne spotkanie z doradcą zawodowym**.

Tymczasem nad swoim przyszłym miejscem na rynku pracy **możesz zastanowić się jeszcze przed obroną**, korzystając bezpłatnie z konsultacji w Biurze Karier UŚ. Zrób bilans swoich atutów zawodowych i określ co będziesz robić po studiach. Wsparcie profesjonalnego coacha wzmocni twoją motywację do działania. W czasie społecznej izolacji związanej z zapobieganiem COVID-19 spotkania odbywają się **on-line**. Zgłosić się można pisząc na jeden z adresów: malgorzata.biylnik@us.edu.pl lub malgorzata.balewska@us.edu.pl.

Układając plan działania jeszcze na studiach, być może znajdziesz satysfakcjonującą pracę bez wizyty w urzędzie pracy. Z kolei, jeśli życiowe okoliczności skłonią cię do rejestracji, o wiele efektywniej wykorzystasz możliwości jakie oferują publiczne służby zatrudnienia.

Źródła

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - tekst ujednolicony, 2020, <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf> (dostęp 06.05.2020)
- Babraj Rafał, "Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne", 2018, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obowiazkowe-ubezpieczenie-zdrowotne> (dostęp 06.05.2020)
- Kuzub Joanna "Jak zarejestrować się w urzędzie pracy przez internet?", 2019, <https://www.infor.pl/prawo/bezrobotny/status-bezrobotnego/3052499,2,Jak-zarejestrowac-sie-w-urzedzie-pracy-przez-internet.html> (dostęp 07.05.2020)
- <https://www.praca.gov.pl/eurzad/index.eup#/panelOgolny> (dostęp 07.05.2020)
- Chatys Małgorzata "Coaching w Biurze Karier", 2019, <http://bk.us.edu.pl/coaching-w-biurze-karier> (dostęp 07.05.2020)